

stod mangel på stemmesedler ved valgbordene, og valgstedet kan da heller ikke bekræfte, at der på noget tidspunkt manglede stemmesedler.

Indenrigs- og Socialministeriet oplyser, at det følger af § 97, stk. 1, jf. § 23, stk. 2, i lov om valg til Folketinget, at valgstyrelsen sørger for at få fremstillet stemmesedlerne ved afstemningen i opstillingskredsen.

I ministeriets vejledning nr. 29 af 6. april 2009 om afholdelse af folkeafstemning søndag den 7. juni 2009 om forslag til ændring af tronfølgeloven, afsnit 6.1, er angivet, at valgbestyrelsen skal sørge for, at det nødvendige antal stemmesedler er afleveret til kommunalbestyrelsen i god tid inden afstemningens begyndelse, jf. principet i lovens § 44.

Kommunalbestyrelsen skal endelig sørge for, at der på afstemningsstedet er truffet de fornødne forberedelser til afstemningen, jf. lovens § 45, jf. § 99, hvilket bl.a. indebærer, at det skal sikres, at der løbende på hvert afstemningssted er det nødvendige antal stemmesedler under afstemningen.

Udtalelsen fra Københavns Kommune har ikke givet ministeriet anledning til bemærkninger.

Udvalget finder, at der var det fornødne antal stemmesedler til stede på afstemningsstedet, og at der må gives de tilfornordnede den fornødne tid til at hente flere stemmesedler, hvis der pludselig opstår behov herfor.

2) Lene Steenbuch, Allinge, klager over udformningen af stemmesedlerne til folkeafstemningen, som hun finder mangelfuld, idet der ikke var angivet på stemmesedlen, hvad der blev stemt om. Endvidere klages over, at de opslag om afstemningen, der var ophængt på afstemningsstedet, var mangelfulde.

Indenrigs- og Socialministeriet oplyser, at det følger af § 98, stk. 1, i lov om valg til Folketinget, at der på stemmesedlerne ved folkeafstemningen klart adskilt skal være trykt ordene ja og nej. Endvidere fremgår det af bestemmelsens stk. 2, at indenrigs- og socialministeren fastsætter nærmere regler om stemmesedlens indhold og udformning.

De nærmere regler for stemmesedlens indhold og udformning er fastsat i bekendtgørelse om stemmesedler til brug ved folkeafstemninger (bekendtgørelse nr. 261 af 31. marts 2009).

Af § 4, stk. 1, følger, at der på stemmesedlerne øverst til højre med små bogstaver anføres en be-

tegnelse for den opstillingskreds, til hvilken de er bestemt. Umiddelbart under denne betegnelse anføres, ligeledes med små bogstaver, dato og år for afstemningen.

Af bekendtgørelsens § 4, stk. 2, fremgår, at såfremt der samme dag afholdes afstemning om flere lovforslag eller love, anføres umiddelbart under den i stk. 1 nævnte betegnelse, begyndende fra stemmesedlens venstre kant, med fede typer titlen og med almindelige typer en eventuel undertitel på det lovforslag eller den lov, der stemmes om.

Af bekendtgørelsens §§ 5, 7 og 8 følger endvidere, at der på stemmesedlen skal angives henholdsvis »Sæt X i én af rubrikkerne«, »Ja« og »Nej«. Endvidere følger det af bekendtgørelsens § 10, at ud over det, der er nævnt i de foregående paragraffer, må intet ord eller bogstav og intet navn, tal eller tegn være påført nogen stemmeseddel ved tryk eller skrift eller på anden måde.

Stemmesedlernes indhold og udformning følger således af regler fastsat af Indenrigs- og Socialministeriet. Det er således kun i tilfælde, hvor der samme dag afholdes afstemning om flere lovforslag eller love, at titlen og eventuelt undertitlen på det lovforslag eller den lov, der stemmes om, skal anføres på stemmesedlen. Ministeriet udsendte forud for afstemningen en skabelon til kommunalbestyrelserne til brug ved trykningen af stemmesedlerne til folkeafstemningen om ændring af tronfølgeloven, der var i overensstemmelse med de regler, der følger af bekendtgørelse om stemmesedler til brug ved folkeafstemninger. Skabelonen er optrykt som bilag 4 til vejledningen.

Det har således været i overensstemmelse med de gældende regler, at afstemningstemaet ved denne folkeafstemning ikke var påført stemmesedlen.

For så vidt angår indholdet af opslagene til folkeafstemningen om ændring af tronfølgeloven, der var ophængt på afstemningsstederne, kan Indenrigs- og Socialministeriet oplyse, at det følger af § 99, stk. 2, i lov om valg til Folketinget, at der ved opslag i stemmerummet skal gives vælgerne vejledning om, at vælgere, der stemmer for lovforslaget eller loven, der er sat til folkeafstemning, sætter et kryds ved ordet ja på stemmesedlen, mens vælgere, der stemmer imod, sætter et kryds ved ordet nej på stemmesedlen.